

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **A. G.**

skazanego z art. 258 § 3 k.k. i in.,

B. G.

skazanego z art. 258 § 3 k.k. i in.,

S. W.

skazanego z art. 258 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 6 marca 2023 r. na posiedzeniu

wniosku obrońcy B. G. o wyłączenie

sędzi Sądu Najwyższego X.Y.

od udziału w sprawie A. G., B. G. oraz S. W. (IV KK [...]),

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k.

postanowił

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego X.Y. od udziału w sprawie A. G., B. G. oraz S. W. (IV KK [...]).

UZASADNIENIE

Obrońcy skazanych wywiedli kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. II AKa 23/18. Postępowanie kasacyjne zainicjowane przedmiotowym środkiem zaskarżenia toczy się przed Sądem Najwyższym pod sygnaturą IV KK [...].

Obrońca skazanego B. G. w dniu 18 stycznia 2023 r. złożył wniosek o wyłączenie sędzi Sądu Najwyższego X.Y. od rozpoznawania przedmiotowej sprawy. W uzasadnieniu wniosku podniósł, że sędzia Sądu Najwyższego X.Y., wyznaczona do składu Sądu Najwyższego mającego rozpoznawać ww. kasację, pełniła funkcję Prokuratora Okręgowego w B. w okresie, w którym ta jednostka prokuratury prowadziła postępowanie przygotowawcze w sprawie skazanego. Zdaniem

wnioskodawcy, oznacza to, że sędzia X.Y. kierowała w tym czasie Prokuraturą Okręgową w B., a nadto była prokuratorem bezpośrednio przełożonym wobec prokuratorów Prokuratury Okręgowej, którzy prowadzili śledztwo w sprawie skazanego. W ocenie wnioskującego przedstawione okoliczności mogłyby wywołać w odbiorze zewnętrznym wątpliwości co do jej bezstronności w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Instytucja wyłączenia sędziego stanowi kluczową gwarancję zasady prawa do rzetelnego procesu sądowego, znajdującą umocowanie w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W myśl art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że bezstronność sędziego, w znaczeniu nadanym powyższym unormowaniem, oznacza jego obiektywną bezstronność, a więc zarówno subiektywne poczucie co do własnej bezstronności, jak i odbiór zewnętrzny, oparty na zobiektywizowanych przesłankach, wyrażany przez odwołanie się do oceny przeciętnego, rozsądnie rozumującego obserwatora procesu [zob. D. Świecki (red.), uwagi do art. 41 k.p.k. (w:) Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2022; wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia: 27 stycznia 1999 r., K 1/98, OTK-A 1999, z. 1, poz. 3; 20 lipca 2004 r., SK 19/02, OTK-A 2004, z. 7, poz. 67].

Okoliczności podniesione przez obrońcę skazanego B.G. we wniosku o wyłączenie sędzi Sądu Najwyższego X.Y. od udziału w przedmiotowej sprawie przekonują, że przedstawione w nim obawy mają charakter realny. Niewątpliwie fakt kierowania przez X.Y. jednostką prokuratury prowadzącej śledztwo w sprawie oraz sprawowanie funkcji przełożonego wobec prokuratorów prowadzących to postępowanie przygotowawcze - biorąc pod uwagę charakter stanowiska oraz jego specyfikę - mogłyby wywoływać w odbiorze społecznym wątpliwości co do bezstronności sędziego przy rozpoznawaniu przedmiotowej sprawy. Nie ma przy tym znaczenia, że nie ustalono żadnych czynności X.Y. odnoszących się do rozpoznawanej sprawy na etapie śledztwa (zarządzenia, wytyczne albo polecenia wydawane prokuratorowi prowadzącemu śledztwo). Nie jest też istotne to, iż kluczowe decyzje procesowe w rozpoznawanej sprawie, tj.: postanowienie o wszczęciu śledztwa z dnia 8 marca 2004 r. oraz akt oskarżenia skierowany do Sądu Okręgowego w B. w dniu 21 kwietnia 2009 r., zostały podjęte poza okresem pełnienia funkcji Prokuratora Okręgowego w B. przez sędzię X.Y., czyli styczeń 2006 r. - styczeń 2008 r. Niezależnie bowiem od tych kwestii sędzia Sądu

Najwyższego X.Y. niewątpliwie sprawowała nadzór nad sprawami prowadzonymi w Wydziale Śledczym Prokuratury Okręgowej w B., w tym – chociaż nie przez cały czas trwania postępowania - w sprawie o sygnaturze Ds [...], dotyczącej m.in. B. G.

W tej sytuacji wyłączenie sędzi Sądu Najwyższego X.Y. od udziału w rozpoznawaniu niniejszej sprawy jest zabiegiem koniecznym dla usunięcia wątpliwości co do bezstronności w rozumieniu art. 41 § 1 k.p.k.